

An American newspaper,
printed in the Windish language,
promulgating
American ideas and principles
to liberty loving
Windish race

Published every Friday

AMERIKANSZKI Szlovencov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

360 index adv. 360 Reader

"ENTERED AS SECOND-GLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879."

VOL. VII. LEJTNITECSÁJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN.

JUNIUS 3, 1927

No. 22.

Oszem vör szo zacsnnoli delati Bethlehemszki policáji

Krásise vör ali menyené dnérov za domá osztáti dobijo Bethlehemszki policáji poetom toga. Zdaj juniusa prvoga szo policáji zacsnnoli oszem vör delati na dén i tou je za szebov prineszlo, ka sze policájom vszáki mejszée dvá dní za domá osztáti mogli vkrav vzéti. Ka naj bi po prvejsem osztalo, za tou je Mayor Yeakle proszo vevs policájov, ali da je tiszto várski tanács zavrgo tak szo pa zdaj nacsni mogli notri vtálati policájsko szlüzsbo. Predetim szo policáji vszako leto stirinájszet idnévre vakáciije meli, zdaj pa szamo deszét dnérov dobijo.

Bethlehem Symphony Orchestre Koncert

Bethlehem Symphony Orchestra pod A. M. Weingartnera, prvejsega Bethlehem Steel Co. bande direktora voditelstvom je pred vnozino náromod koncert naprej dálā zdaj vtorok vevsér vu Liberty High Schooli. Tou je bio zacsétni koncert oni koncertom, steri bodo naprej dánai prísesztno jeszén i zimou.

Pétdesztistiri kotrig jeszte vu toj orchestri goszlarov z-Lehigh Doline i ka nász tühince szlisi, mi szmo tüdi zasztupani tam, ár med nyimi jeszte med szlovenci dobro poznami Louis Doncsetz i Biró Ferencia, vogrskoga kejpara szin Biró Zoltán, i esese vecs, szamo ka szmo drüggim iména nej mogouesi bilí zamerkti.

Tork vecséra program je szledési bio: Zacsétk Selecction, "Symphony in C Major", Beethoven: Overture, "Euryntie," Weber: Selection, "Walze des Fleurs", "Tschaikowsky; Vorspiel to "Lohengrin", R. Wagner i Symphony poém "Los Preludes," F. Liszt.

Ki szo na tom koncerti taovéli szo vsz z-velkov zadovolnosztojov sze szpominali od dobre muzsike ino szo oblújbili ka na prísesztni koncertaj pátao vzemejo i szvoje prijátele szebov pripelajo.

ODSZKOCSE ZA-LÜBLENE DEKLINA

Té organizáciije, stere z-tém oprávajo naj mláde dekline nazaj na dobro pout povrnéjo, stere szo doli z-dobre pouti zadlarie, tou glászijo, ka nájveces dekélo zdoluni záto odszkoci ár je trno vu velkoj szigurnoszti ali pa vu niksoj nej. Tákse deklina, gda ednouk vóna szvjet prídejo, szpolj naesci vidijo právo isztino od szvjetja i trno na hitroma bi sze rad, nazaj domou povrnole, eszbi je nej bilou szram.

Vnougo z-tej deklina esese vu vrejmeni notri previdi szvoj nevaren sztopaj ino sze nazaj na dobro pout povrné. Ali jeszte vno med nyimi, stere vsze felé lazsí vküpere znoszijo i ka etak i tak je nej mogouese sze nazaj povrnouti z-lagoje pouti, té idejo dale po szvoj nevarnej pouti vu pogübelnoszti. Tém bi doszta bongse bilou po prvom poszkúsaný nazaj vu szvoj domu idti ino bi sze obvarvale od nevarností,

NESZRECSNO OBHOD-JENI MLADÉNEC

Gda mládi pojbjie masin vrouke prímlejo naj sze kama vópelajo, te naj nedelajo noríje zsy nim, ár sze tou nájveces krát za trno zsaloszen dogotek szpravicsa. Zdaj vpondejlek gojno ob pou ednou vori sze je pét mládi Bethlehemszki pojbov pelalo prouti doumi v-Bethlehem i pri Coke Works krajini na Hellertownszkoj pouti sze nyim je velka neszrecsa zgödila. Ka ka je pravica touje esce nej znati, ali pojbjie tak právio, ka sze oni szvojim masin seseli vögnotti ednoga drüggiga masína i pri toj szili je nyim na zádnyemu potácei gummi doli odleto, sterro je tou zroküvalo, ka je nyigov masin notri vu edno telefonáj szejou vdaró i tam je na meszti John Magyar 19 lejt sztar pojeb szmrt sztrpo. Masin je ravno Santli Károly 20 lejt sztar pojeb i zvön nyega sze na masini bilí nyegov brat Santli Dezső, pokojni John Magyar, toga brat Geo. Magyar i Szarka Jozsef. Vszi tej drüggigi pojbjie szo malo szamo poskrábanili pri toj neszreesi, szamo rávno John Magyar je nikak tak neszrecsno vöddleto z-masína, ka je gláva nyemi vsze bíla razbita. Gda szo detektívje prisli, te szo ga nyegov pajdáske vu nárcosaj drzsalí ali zsítska je vecs nej bilou vu nyem.

Pokojni je trno dober meszter bio, ár sze je vu Bethlehem Trade souli yönáveso kak carpenter i zdaj bi zse na velko pomoues bio szvojim sztarisoni. Neszrecsno obliedjenoga John Magyar-a zvön globoko zsaloszni sztarisov zsalüjje stirje bratovje i stiri szesztre. Pokopálise je zdaj v-szrejdo bilou z-Slovaeske rim. kath cérkvi.

Toga szmerti zroküvajonesega automobil drájvera szo doli prijali i vu vouzo díjáli. Drüggige pojbe pa, kí szo na tom masini bilí, szo je pod zagyvásanyon a szlobodno püsztli do szouda.

VELKI KONCERT ZA KOSSUTH SZOBOR

Lamprecht Mici piano vu esiteala juniusa 12-ge vucesser ob pou 9.vöri velki koncert predi vu Vogrszkom Halli z-szvojimi nájborugsimi vuesénikami, steroga dohotek sze za vu New Yorki goriposztávleni Kossuth szobor obrné.

PRVI DRÜSTVENI PIKNIK

Prvo Szlovenszko Bratoc sine Pomágajouse Drüstvó vu Bethlehemi letosz prv velki piplikn zdaj v-Nedelo, juniusa 5-ge obdrzsí vu nouvom lutheranszkom Parki. Muzsiko de Váradgy Gyulo eiganszka banda obszlizsávala. Zacsétek pooldnévi od 1. vöri. Notrisztopejne tiketi cejna 35 centov za persouno. Za zsmajno jejszteno, hladno pítvino i za veszélo razveszéljávane je poszkrbeno.

MÉNSI BODE DOLLÁR

Z-Washingtona glászijo: Na pejneznoga miniszterazrendeltüvanye zavolo papéra sparanya z-ednium trézjim tálom poménsajo dollárov zdajnyo formo. Nouvi papérni pejnez stampanye za pár mejszezon zacsnejo. Nouvi ménse forme papérni doflárje szamo za edno leto prídejo vu premembo.

KÉDNIKA KRÓNIKA

PREMINOUCSIVA DVÁ KEDNA

Szta nej prineszla znamenite dogotke — zvön Lindbergova lejtanya — vu orszacskom zsyilejnyi, steri bi vékszenciacijo pobüdili na szvejeti. Government je mogao prevideti, ka nakelko je bole hasznoventa sztanovitnoszti politika, liki szkazlivoszt, ár sze novine vu zádny kédnaj zadoszta posente piszale od nicaraguski dohotkov.

Dokees je zvönejsnyi miniszter neszpametne detecse fabule daváva naprej od máli országov, tecasz je prebivalstvo protestálivalo prouti vszakoj priszilnoszti i novine szo sze prouti posztafiale vojsznomi notrivmezávanyi.

Ali gda szo notrivadlúvali, ka na Nicarguam je potrejno, ár dollár tou zselej, ka naj mi bodemo goszpoudzje vu Szrejdnyo Ameriki ino ka pravica eszi ali tá i tak szmo sze mogli notri vmejsati vu nyuvoravnanszto, naednouk szo hejnyali proutiposztávlanye.

VU PREMINOUCSEM KÉDNI SZO DOBRO PRILIKO

najslj gori na tou tüdi, kak trbez Phillipinszki zátonov neodvisenoszti bojívanye zadüsi. Egdoga rebeliskoga vezéra szo po prouznom za nouroga zglászili vör i záprli szo ga vu norcov hiszo.

Tou je perszé nisze nej vido ali znao, ka bi rebeliski vezér zárisztino nouri bio, szamo tou zná vszaki, ka je 400,000 naszlegdünvikov meo vu szvojou nouroszti. Táksegá pripetjá pa je esese tüdi nej bilou, ka bi 400,000 lüdi naednouk i vu edno formo nouri gráttalo.

Inda je tá szisztema na Vogrszkom vu velkoj návadi bíla, ár kí je rejes vüpao povedati prouti sterro kotrigi Habsburgszke kraliúvajouce familije i koga szo zamucsi naesci nej mogli, te szo ga záprli vu norcov hiszo. Té méthodus je dosegamato eti prinasz nej bio vu divati i patent lehko proszi na nyega Phillipinszki zátonov governor.

I gyüsnis szmo lehko, esz neodvisenoszti bojívanyan z-voditovel esese nikáve vu norcov hiszo zapréjo, doszta bole de mirovna oppozicia vu Manili.

ZNOTREJSNYE POLITIKE TÚHOSZA SZAMO

okouli prezident-kandidáciuje doprinesávana nemirovna agitácia burka, ali velko nemirovnotou dugoványe tüdi nemre zroküvati. Pripoznamo oppozicionski politikuske tüdi, ka de republikánski párt Coolidge-a nominálivao na přesztosztni ternalus, ár je Morganova dinasztia brezitapélyu zájovávanu znamejnje dálalomi zse veeskrát, ka je Wall Street tou sztálno zselejnye.

Zdaj escse szamo na tom delajo, ka naj vu demokratickom tabori Smith governora kandidáciuje na nemogocsne denejo, ár Smith je znábidli jedini cslovek, kí bi po vezdányi vörvédajnyaj z-gvinanya viipaznosztoy lehko sou vu deberánya boj.

Ino ár Wall Street po vszakoj cejna Collidge-a scsé vu prezidentskem sztouci viditti, pri demokrátaj do táksegá oposzoudili, nájékse novine szo tüdi szamo pár re-

OBSZTARANI DELAVCOV POKOJNINA

Edno zadrüggim zvoutajo drzsíl právdedávanszta obsztarani delavec pokojnino. Zácsajo pomali-pomali previdi na vsze kráje, ka tisztsz vőbsztaranim delavec, steri dlokesz soz látal, szo vlekli járem, szo dosztája dati malo drobtinya od drzséle.

Bácsajo previdi, ka je bol eszlovecanszko, esz vőbsztarani delavec penzijo dájo, ka naj pri szvojor familiiji szpunyáva szvojega szítsz ozdzajabodoue dñeve, liki pa bi guv drzsélo sziomasko hízso záprli.

Nájádznyies je Maryland drzsélo prineszla obsztaroszti pokojnina právdo i tak ete hípzse vu seszti drzsélo — Maryland, Colorado, Montana, Nevada, Wisconsin i Kentucky — sztoj gori táksa drzséla. Vu nisterni drzsélo pa zdaj sztoj pod razprávlanyon na tou szlisése právdeporásany.

Va Pennsylvaniji je tüdi bilou notri predlozeno tákse právdeporásany, ali da szo pa vu eto kmiesnoj, po kapitaliski právdedávacej ravnavo drzséli vörzbeno razprávlanye drzsélo na eden serec tozséb vu blüzi deszét drzsélo.

Ali mi záto mámo vüpance, ka polejtaj vu vszakoj drzsélo prineszéjo pokojnina právdo i nede ober delavszki lüdi plachotala ona sztrasnosz, ka esz vespévrzsezo z-del, lehko po koudivanyi idejo.

Nej szo delavszki lüdjé zrozki, ka szí nemrejo tákszegá imánya szpraviti, ka bi nyuva sztarosz brez szkribi bíla, nego zdajnya vérszvéna i tiváristvena szisztema. Dnesz je delavec veszéli, esz telko dobíza szvoje britko delo, z-steroga szvojor familiiji vszákdenésnyi krüh szprávi. Na tou zse nezide treno, ka bi szí na sztárde na máló malo vörz džáli.

Ognyogaszilci szo 25.00 dollárov darüvali Erdé-csemi Krízsi

V-tork vecsér szo gyülejé meli Central Fire Co., Bethlehemszki ognyogaszilei i na tom szo szkonesali ka darijje \$25. Bethlehemszkomi erdécesemi krízsi naj szo na pomoues Mississippi povoudní áldovom. Edno za drüggim prídejo dárkiendésesemi krízsi nej szamo od privátni lüdj, nego drüstva tüdi darijje na técio. Premiouesi keden je Bethlehemszkó nájsztarejse vogrszko drifstvo "Bethlehemszki Társalgó Egyet" tüdi darijve \$25.00.

dou — i tiszto na 18-toj, ali 22-oj sztráni vu szkritom meszti prinesz — píszale od toga dogotka, ka naj té szound naznanijo estejouesin.

Cantonszko novinreditela szo "szamó" zato vnorili, ár je od gangsterov i bootlegge rov vörzpiszao pravico ino ár je moe nerv tou tüdi na szekloueso prineszti, ka policájsztava i oblázsztvi velki serec lüdjüde tüdi tálkivok bilou vu hűdobi.

Ali rávno toga hípa szo pa cejle sztráni píszale izte novine od tej héresni mozi spilárov tozséb, steri vörzsztovoje z-lumparíjov i zalúblenoszjov bilou vörz píspzeseni. Csí je iztina tou — kakadu — ka sze degeneráliva etoga országa prebivalstvo, t-

v-tom brez dvojvédany nájvési tao májo podküplne novine. Schneider je v-tom isztno meo, ka je nej dobro eszio, ár je komaj szkonesao szvojor prípovedávko, gda je te "kosztimer" szvojor detektivszko oznamenko pokázao naprej pod kaputom zoszágornomi Schneideri, koga je potom zavolo alkoholne pítvine trzstva dopjrija.

Nájádznyies i nájbole razsírjene vendiske novine vu Zdrízseni Drzséli, steri vszaki réd vu Ameriki zivoucsyi vendov szlissnoszti szlüssi.

Sabája vezáki pétek

Allentownszki ognyogaszilcoi prejdnyik odpücseni bode

Wm. R. Kranzley, allentownszki ognyogaszilei prejdnyik je goroproseni, ka naj doli pojvej z-szvoje szlüzsbe. Tozsba prouti nyem je tou, ka je veeskrát pijani, pa tüdi tou, ka ne drzsí notri goridáne zapovedi. Kranzley je 1925 leta januára mejszeca nájbole na szveklouesco priso, gda je Lafayette Hotel zgoro. Te je bio gues ka szo prej ognyogaszilei bankett drzséi i ka szo nisterni trno pijani bilí na tiszton banketi med stere je szliso nyigov prejdnyik Kranzley tüdi.

Kak je znáno, pri tom Lafayette Hotel ognyi je 13 lüjdi zgorelo ali koronerszko preiszakanyje je do eti ma nej bilou, stere duzsnoszti bi bilou, zrok vörziskati, ka zakaj szo tetszéi mogli zgoreti vu tom hoteli. Tisztoha hípa szo bár ognyogaszilei krivíli z-zamujenoszjov, ali dale je tou delo nej prislo, szamo do potváranoszti. Zdaj gda szo ognyogaszilei prejdnyika notri pouzvali na vóposzlühsanyje je z-fiskális naprej dao, ka nej meo vrejmena na obrambe vörziker zdelanye i tak je zdaj na dale osztalo vóposzlühsanyje.

MRTELNO SZT

Mrs. Ádám Düh je premiouesi eszterek vecsér mrla med rojstvom, vu 40 lejt sztaroszti. Pokojna je 13 decé pozdroila, od steri je 5 mrlou i 8 jji zivé. Pokójpanye je premioueso szoboto popoldnéri bilou z-nemre Lutheranszke cérvni Fountain Hill cintor-zvelkim táljemányom. Pokojno zsalüjje: mouzs, 8 decé i velkoga ræsuna rodbiná.

DELAVSKOGA PARTA PIKNIK

Delavszki Párt z-bratovszkim organizácijami vkiupno zdaj v-nedelo, juniusa 5-ga prvi velki piknik prirédi vu Lincoln Parki, na steroga postüvane szlovence z-postüvanyon pozáva. Igrala de Friedmann Vilija povidna banda. Zdobro vörzszko jejszvino i hladno pítvino szo poszkrb

Szühi detektiv je bio pri koszimer

Vu St. Louisi szo je zgoudilo szledése pripetjé: Oscar Schneider je z-glasznam pozdravljonyom szpréjao szvojor prvgoszko kosztimer, ki je premiouesi keden oudproszvoj szalon na 7322 Gravois Streeti.

"Dnesz szem oudpro eto meszto i Ví szte moj prvi gouszt" — je pravo Schneider ssojovszko kosztimer, med sterim je kupico natcozo z-dobre fajtje muniszájnom. — "

Szlovencov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

SZHAJA VSZAKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Editor Alex Kardos, reditel

Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
Telephone 2940

NAPREJPLACSI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:

Na celo leto ..... \$2.00 For one year \$2.00

V Jugoszlávijo ..... \$3.00 For Jugoslavia \$3.00

'Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879.'

Szühi apostolov mestruvanye

Anti Saloon League szühe organizácié voditelszki lüdje do vu blízsnyi dnévaj konferenció drzsali vu Washingtoni. Na konferenció szi poguesjó one vorcane, posteri boj zacsnejo prouti gvüsnim merodávajoucsem "mokrím" politikusom.

Pod bojom sze persze tou razmi, ka milüvanya nedo poznali i csi od Smith ali Ritchie governorov bode rejes, steriva znábidti demokrátskoga pártá prezident-kandidáta bodeta, ali od Reed federálnoga szenátora, szploj gvüsn, ka sze nedo z-rokajicsnimi rokámi znásali zs-nymi.

Bívatek je tou, ka je mokri apostolov netrplivoszt konzekventno fanaticsna k-nyuvimi ideálami. Tá reformerska dúsnavejszt, na stero sze radi zezávajo, sze za brzedüsnevajszt oszramoti, rávno záto, án szvoji od protivníkov doli zatajijo k-persounszkoj dúsnavejszti valon pravico.

Szamo oni májo isztino, szamo oni morejo isztino meti. Dogmaticsni lüdji vszákna netrplivoszt sze centralizra vu nyuwoj propagandi.

Ka bi znábidti právdo szpremeniti trbelo, ka bi prohibicionske vidme z-pred ocsámi drzsánjom tákso právdo trbelo prineszti, stera szi racsuna z-csloveces naturov, tou nyim ne príde na pamet. No, pa csi nyim znábidti príde na pamet, z-vsákova gvüsnosztrijov jo za "gnejnsno míssel" drzsíjo, z-rejsjou za tákse kaj, stero je sátán nadigávao, i oni szi doszta bole vrejlo prohibicionski apostolje, kak bi pa sátána, vragá rejcs nagibni bilí vu pazko vzeti.

Tej Anti Saloon League velikásor düsa escse i dnesz tüdi vu na comperniske tozsbe szpominajoucsem capási funkcionejra. Nájprosnejso, nájbole prirodno csloveso trplivoszt nepoznajo. No csi bár nepresznamo jákoszt, dobro návado naglasüjje, i vszigdár tou právijo, ka oni tiváristva, cslovecanszta morálni i zdrav nivo scséjo od dozdajsznya za nácsisega, za bole ideáliskoga napraviti.

Jáko zsalosztno pa je, ka razmejnja nájprosnejso vidmo nemrejo vu boj notri prineszti. Onoga razmejnja, stero, csi je zdrazo i rédno, sze vu vszákna formo lehko vkupe priglja z-karakterom.

Jedino szamo szvoje bloudne, pregnáne ideále szpoznao za pravicsne, ali drüjgi lüdji ideále i vidme szi nej nagibni prevágati i je za pravicsne szpozna. Nyim je radosz prohibicia, ali z-tém sze ne brigajo, ka drüjgi po kaksem doubi iscsejo veszélje vu zsítki.

Mozi i mladézen

Eden sereg amerikanszki násztav sze za mozijovo cenzuro navdüsáva i borí. Parent Teachers Association i priszpodobne násztave.

I zakaj? Za kaksega zroka volo zselejo cenzuro? Tou právijo, ka mozi szkvarí decé, mladézni dobré návade, moráloszt. Tou právijo, ka prouti nyuvim "happy ending" om sze z-táksimi historijami mitijo mladézni, stero banditne moráloszti szpravicsajo.

Zaisztino nej szmo vernicke niksefélé cenzuri, stero mi delaveci nájbole obesüttimo pri vszákoy príliko od vszáké sztráni, ali vu etom pripetej sze tozsba za pravicsno szkázse.

Szkarón vszákna dejte notri szpádne vu mozijovo támnoszt. Szkarón vszákna dejte szvojo szenzácionszko zstíka nálezsoszt, szkrovnoszti nagányajoucse nagibnoszti vu moziji zadovoli vö.

I bogme nájvecs filmov je nej táksi, ka bi z-tisztoga deca, csi szi sze gí vu velki lejtaj tüdi, kaj dobrogia lehko návcili.

Toga pítanya na razlozsenye zaisztino trbej nikaj csiniti. Naj drzsijo ouzdalecs deco od mozija? Tou je zsmetno delo. Ár deca sze tüdi radi razveszeljávajo. Bole, kak odrasceni. Ali ka bi pa te trbelo csiniti?

Nájbougse razlozsenye bi persze tou bilou, csi bi sze produszerje od dozdajsznyi filmov za nácsise poszkrbeli. Naj vzemejo vu szlüzsbo tákse scenario piszátele, stero vu isztini poznao publikuma pszichologijo i ne poménsávajo dolí publikuma razmejnja nivo. I tákse, stero ne zbantüje vu "morála" iméni dobre návade.

I persze tákse piszátele tüdi, stero decé intereszejra-

SZVETA GENEVÉVA

Táksi poviden je té Szv. Genevéve zsívlejnye kejp, v-pétek vescér Juniusa 3-ga pá bode spilani vu Strand Theatrei 809 E. 4th St. Bethlehem, Pa. Zdaj de te vszaki meo príliko poglednoti tou spilo, kí je escse do eti maio nej video. Vej je tou sztálno, ka tiszti tüdi prídejo kí szi zse ednouk vidli. Té drüjgi lejpi kejp pa príseszten keden v-pondejlek i v-tork Juniusa 6-ga i 7-ga bode spilani i tou je te héresen "Deca Kí Nikoga Nemajo". Té kejp szmo prísljjeni bilí nazáj szpraviti, tak velko zselejnye je bilou od národa. Té obeh spilli szi trno lejpi i záto je lüdjé tak radi glédat prídejo.

CÉRKEVNI GLÁSZ

Zdaj v-nedelo Juniusa 5-ga velkoga navdüsávanya dén bode vu Szlovenszkoj Rim. Kath. Cerkvi, ár de na té dén mala neduzsna solszka deca szi obprvem k-precsicsávanyi ob pou devétoj vörí predpoldnom. Vszákoga sztarisa je duzsonszt vu cérkvi navzouesi bidti, koga dejte de zdaj obprvem slo k-precsicsávanyi, ár je té dén vu ednom cslovecem zstíki eden nájznamenitejsi dén. Szpravimo deci veszélje na té dén i bojdimo navzouesi pri toj szv. mesi gda nasa deca obprvem krisztusovo tejlo kszebi vzemie.

Popoldnévi pa vu Szv. Józsefa fárom parki bode velki solszka piknik, gde mo pá meli szrecso videti tou málo deco ino mo sze lehko veszelí nyigvomi lejpmi naprej dávanyi. Obrnimo té lejpi dén zevszim na deincszki racsun, naj tak obesüttijo sztarisko lübbézen, kak sztaris zselej naj deca nyega lübjí.

Za dobro jezsztvino i hladno pítvino i veszélő igrouto je pa poszkrbленo kak návadno.

SZTOLICE ZA POUTNIKE

Csi transit companija zvoli ono naprejdávanye, stero je na Eastonszkom váraskom gyilej-si naprej dao Councilman Heck te naszkorí bodejo cementne sztolice napravlena vu Eastoni na Square za poutnike, kí tam csakati morejo na street káre. Councilman Heck tak právi, ka je zse veeskrát na pamet vezé, ka sztári lüdjé esákajo na káre i za tiszte bi trno potrejbne bilé sztolice. Mr. Heck je oblázszt doubo od varaski tanácsnikov ka naj vu tom pítanyi vu vezáliscse sztou pi z-transit kompanije cesztszki kámi.

NOUVE SZPROTOLEJSNYE MOUDE SZO ETI

Sznažsza obütel vszákna szezon vélki presztor zalézse. Mí vam pri tom na lehko pomoues bodemo, csi zdaj kínam prídate eipele kipüvat i ka te zadovolni zsnymi od toga vász sze zdaj ogvüsamo.

Prinasz dobíte vszigidár nájnojvejse moude i náj bougse cipèle.

M. E. Kreidler & Sons

17 E. THIRD STREET,
BETHLEHEM, PA.

nya prípravnoszti prijétne "story"-je znáj píszati. Povidne, brezi toga, ka bi za neprisztojne grátale. Interesztántne, brezi toga, ka bi prouszne grátale.

Csi té problem razlozsijo, z-tém nej szamo ka mozia nivo i nyegovo pozványne pozdignejo, nego edno pout za deco tüdi prípravno obveszeljávanyne podelijo. Zaisztino tüje cajt, ka naj tej vu vszákom tálí zselni násztaji kak nájprvle naszleujejo.

Kiropraktik -- Nature Pout Na Zdrávje

Kiropraktik je rezi vrászvta zse duga lejta vráesené. Tou sze vu tákso formo z-tém vrásci, ka sze csonte-zsile na meszto poprávijo, stere vu tej tá idejo. Vi bi nej mogouesi bíli skropiti, tak csi bi na cejv gori sztoupili, ár bi vu tákso formo vodou zasztávili. Glí szi tak zsile, csi nyé gder csonta notri potezsi, ka te krv nemre rédno vu nyih idti. Vesaszi vonájdete pri prvom vrácsenyi, ka vu tou formo vrácsenyé haszni.

Specialiszt zaosztányeni i naturenszki betegov

ZAKAJ BI BILIJ BETEZSNI? TAK CSI SZTE ZSE VSZE DRÜJGO PROBALI, TAK PROBAJTE KIOPRAKTIK ZSILE NA MESZTO SIZ DATI SZPRAVITI.

BETTY JANE MINNICH

Betty Jane, Csih Mr. i Mrs. Minnich-a,
243 Fairview St., Bethlehem, Pa.

3 lejta sztaroszti, szlejpo, stero je tüdi vdárjeno z-paralysis betegom bilou, sze je gori ozdravilo tou Dejte z-kiopraaktiv pomocesjouv po 18 vrácseny.

Príde, Píste, ali telephonejrajte. Zakoj volo bi nej meli toga zdrávja, stero vám dá kiropraktik.

6 KRÁT VRÁCSENYÉ ZA \$10.00. — TANÁCS KSENKL.

DR. S. L. KIRKPATRICK, KIOPRAKTOR

Room 208 Odd Fellows Building, Bethlehem, Pa.

Office vore: 10 do 12, od 2.00 do 5.30 i od 6.30 do 8 vecsér Cor. BROAD and NEW STREETS Tü je zse 4 lejta — Telefon 3416

NA VAKÁCJO DE SOU PREZIDENT

Coolidge prezident szi je South Dakota odébrao med vnougmponiüdbami za polejtné vakácijske meszto

Washington, jun. 1. — Calvin Coolidge de letosz vu South Dakotskom Black Hillsi szpunyávao szvojo polejtné vakácijsko, tou officiálno glásený szi veseraj popoldnévi dálí vö vu Beijoj Hizsi. Prezident i nyegova zsenia juniusa 13-ga odpotíjta doli vu South Dakota.

Eto pout szi v-tom escse nej szkonesali, ali tak szi racsunajo, ka prezidenta officiálne preszture vu Rapid City-i posztávijo gori. Tam de prezident oprávlao orszacske poszlam i tam de szprimlao poglédajouse.

Kasteo, vu sterom de prebijao Coolidge vu vakácijsko, je dales notri v-lougi med bregámi i tiszto meszto sztrázse tak zagrađijo, ka tá niksi tühemic, stero tam niksega izsztanya nem, nede mogao kej prídti.

President je vögzášo, ka letosz szi dugo vakácijsko vzemie, ka naj szi dobro vópociné.

SZVETA GENEVÉVA

Té héresen kejp, Szv. Genevéve zsívlejnye, zdaj v-pétek escse ednouk bode spilani.

Vkradnoli szi edno tásko z-13,000 dollárami

Z-New Yorka glászijo: — Eden Messenger boy, vóposla jouszai pojeb, stero bi 13,000 dollárov pejnez mogao z-banka Newborg & Co. firmi odneszti, je odísa z-ednim pajdá som vu broad hajouve glédat. Tásko je pa doli djao i med zíjanyom sze je szpozábo na nyou, tak jo je pa nikák vkradnol i gda jo je gori oudpro, szamne to je vido, ka jo je vrejdnobilou odneszti, ár je 13,000 dollárov tüdi pejnez...

nya prípravnoszti prijétne "story"-je znáj píszati. Povidne, brezi toga, ka bi za neprisztojne grátale. Interesztántne, brezi toga, ka bi prouszne grátale.

Csi té problem razlozsijo, z-tém nej szamo ka mozia nivo i nyegovo pozványne pozdignejo, nego edno pout za deco tüdi prípravno obveszeljávanyne podelijo. Zaisztino tüje cajt, ka naj tej vu vszákom tálí zselni násztaji kak nájprvle naszleujejo.

Velki Odpéranszki Piknik

VU LINCOLN PARKI

1927 JUNIUSA 5-GA, V-NEDELO

Obdrzsíjo ga Vogrszki Delavciv Organizácie! Vszákni naj tam bode! Odloueneso razveszeljávanye!

Dobra igrouta, gde de sze vszákni veszélő ésüti.

Notrisztolejnye za Mozske 50c. Zsenszke 40 centov.

Nájvékxa Stampanoga Blága Szkladárnica vu Bethlehemi

Vu velkom preberanyi sze dobíjо vszefelé na stampano plátno. Prelejpe forme, stero sza-mo te pripozname, gda te vidli. Drüstva i Cérkvi csesztníke goriproszimo, ka gda de nyim potrejno na kákse dáre, naj nase dárszko blágo tudi poglédnejo.

Lehigh Novelty Co.

J. NAGY, Mgr.

312 S. NEW STREET, BETHLEHEM, PA.

TRNO, ZNIZSANE CEJNE

NA VSZEJ NASI MOZSKI ZSENSZKI

\$5.00 Zsenszki lakk ci-peli lepou i nácsno napravleni szrejdyne i viszike peté

\$3.45

Zsenszki ci-peli, májo spring notri. Lakk, Szatin, csarni, zsuti. Remen ali soupo májo

od \$4.85 do \$6.85

Pojboj polojszki ci-peli \$2.50, csarni i zsuti cejli i polojszki Ci-peli, No. do 13-1/2

\$1.95

Tennis ci-peli, bejli i zsuti, zevszím goriodprejti. Zdvíkája leder májo. Vszefelé velkoszti

95c

PAUL ALEXY

I DECINSZKI CIPELAJ

209 E. THIRD STREET, BETHLEHEM, PA.

Trí millio dollárov je er-
bala po sztrici, steroga
je nigdár nej vidla

Edno zenszko je zaisztino ne-
vcsákana szrecca doszégnola.
Zse pred lejtami bi lehko dobí-
la ono velko erbijo, csi bi jo
mogli gorinájdti.

Birmingham, Ala., máj. 31.
— Mrs. M. T. Harris iména
zenszko szi je znábditi dosz-
krát míszlila vu szvojem sziro-
mastvi na tou, ka bi dobro bi-
lou, csi bi mogla bogáta bidti
ednouk. Ali výndar na tou szi
je záto nigdár nej míszlila, ka
bi nyou tákxa velka szrecca,
tákse neszmero i nevesákano
bogátszto dojslo, liki kakse jo
je zaisztino doszégnolo.

Mrs. Harris je trí millio dol-
lárov erbala od ednoga sztricu,
steroga je nigdár nej vidla vu
szvojem zsítko.

Vu edni birminghamszki no-
vinaj je nájzádnies edno gla-
senyé bilou notri vu sterom je
eden fiskális gori iszkao tou
zenszko, ka naj sze vu znane-
nitom dugoványi zgľászi pri-
nym. Mrs. Harris je sła k-fis-
kálisi, steri je nyej naznárye
dao, ka jo zse od vecs lejt ma-
isesejo, ali nindri szo je nej
mogli gorinájdti, pred nisteri
dnéjav szo tou pravli nyemi, ka
sze tá z-senzska vu Birmingham
zdrzsáva. Záto je glászo vu no-
vinaj.

Fiskális nyej je pri toj pří-
liku naznánye dao, ka ves-a-z
lehko prejk vzeime tou erbijo,
steri bi zse pred lejtami lehko
prejk vzela, csi bi jo mogli gori
nájdti.

William F. Jeyes, eden new
yorski millionárszki real esta-
te agent je porouesco na zenszko
szvoje imánye.

Mrs. Harris dvej deteti má.
Nyéni mouzs je masiniszter vu
ednoj birminghamszkoj málój
fabriki.

NAZNÁNYE

PRVO SZLOV. BRATOV-
ČSINE PGM. DRÚSTVO
VU AMERIKI

Vszém postüvanim Szlo-
venam naznánye dám, csi
bi stoj nakano vu odzgoraj
zamerkanoo Drüstvo notri
sztouputi. Kak szakse leto,
zdaj je tüdi Notrisztolej-
nye na Pou doli püceseno na
dvá mejszeca: Juniusa i Ju-
lius.

Tak, steri szi pri Doktori
i pri drüstveni szekriteraj
szvoje papére dájo vönaprav-
iti, je vszém tou valáno.

Pri Maternom Drüstvi je
drüstveni doktor, Dr. A. S.

Gábor 901 E. 4th St. k-ster-
omi sze vszaki naj nájopr-
vím obrné.

Dolipücesenoszt je valána
szamo odzgoraj zamerkan-
ia dvá mejszeca.

FRANK LEPOSA,
predszekritár.
321 E. Packer Ave.
Bethlehem, Pa.

Michael Paláthy

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte-
risko delo z-garantéranyom
Primeni sze dobijo nájbougsi
globe v-poszvete i szaksa-
lekteriska náprava, steri sze
pri hrámi i biznici nüca.

Posteni szlovenec nede csteo
ksenki novin, nego naprejplá-
cza na nyé. Ali csi ji nescse
plácsati, naj je nevzeme prejk.

Szvojivi dvej deteti je vmouro po neszrecsi

Ocsa je gorécsi gazolin lücső
na deco

Shamokin, Pa. — Lepou
oblecesen vu szvojem nouvom
gvanti sza sze prisla kázat
szvojem ocsi John i Walter
Futchko, sészt i trí lejta szta-
riva pojbeca vu garázs, gde je
nyidva ocsa rávno niká po-
právlo na masní, pri sterom je
odprejtí poszvejt nüco i vu
kantli bodouesi gazolin sze je
vuzsgao. Ka naj obráni garázs,
je vu kantli gorécsi gazolin
gori zgrabo ino ga je vő na
dveri lücsa, rávno vu tisztom
megnyení, gda sza teja poj-
beca kecoj k-dveran prisla. Obá
sza mrlá vu Shamokin State
Spitáli.

Tá deca je krédi bila naj sze
z-ocsom vő pela zdaj preminou
csi pondejlek, ár je szvétek bio
i zatoga volo je mati lepou zrav-
nala. Nyedva pa od veszeljá
sza sze kaj nej znala i tak sze
vu lejpon gvanti ocsi sesela
pokázati kak nyidva vövítita,
steri je nyima rávno szmrt
zrokúvalo.

Vu New Yorki sztou- jezero speakeasiov jeszte

New York, N. Y. — "Vu
New Yorki sztoujezér speake-
asiov jeszte ino je mokrejši
kak je pa pred szedni lejtani
bio." Tou je pravo Mr. Willi-
am L. Tagart, special counsel
for the internal revenue bu-
reau. Nadale je escse sto pra-
vo: "Millio i millio dollárov
potrosijo na tou, ka naj na
mourji bodouese hajouve pre-
gányajo kí more bidti szamo
edno pár kistov palinke pelajo
i rávno vu tom vrejmeni, vu

"Szmejajoucs Pridete Vö"

BREZBOLECSINE Dr. GOULD z Philadelphije

Je Oudpro szvojo 11-to Kancelajo

Csiszta Brez Bolecsine Zobárszka Kancelaja

(Na Stoki Peoples Trust Co.) NA S. W. CORNERI, 4th & NEW STS., BETHLEHEM, PA.

Dr. Gould 15 lejtni praksis má i na vnougo lejt je gori vzeo meszto. Tak vnogo lüjdí z-Bethlehcma je prislo vu mojo Philadelphiszko kancela-
jo, ka szem nakano edno nouvo kancelajo odprejti v-Bethlehem.

Pripelajte szebov vaso familijo — KSENKI LEJPI SZPOMENEK DOBITE ETE KEDEN

"Zsiviávajoucsi Lüft" (Vital Air)

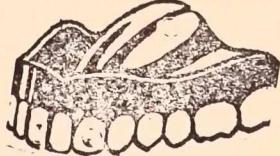
JE ETOGA HIPA NÁJVÉKSA CSÜDA
Brezi bolecsine szkübnemo od 1 do 20 zobouv

Ci Te Bolecsíno Csütili -- Ne Plácsajte Mi!!

NISZIKE
CEJNE !
GARANTÉRANO
DELO

KANCELAJE:

Philadelphia (2)
Norristown, Pa.
Reading, Pa.
Coatesville, Pa.
Pottsville, Pa.
Shenandoah, Pa.
Mt. Carmel, Pa.
Shamokin, Pa.
Sunbury, Pa.

S. W. CORNER FOURTH & NEW STREETS

KSENKI VIZITEJRANYE!

Ksenki brezi bolecsíne zobé szkübémo
csi drüjgo delo tüdi mí oprávimo

Dr. Gould
BREZBOLECSINE ZOBÉR

Spezialist pri

FOLISKI ZOBÁJ
ZLÁTI KOROUNAJ
BRIDGE DELO

Nej je potrejno
notri zglásziti
Pridte gdakoli

Odpredjto
VUDNÉ ino
VNOCSI

2 DOTKTORA
OBRAVNAUKIN
X-RAY

BETHLEHEM, PA.

New Yorki, kotli z-punov moes
jouv kühajo palinko i za nevar
no denejo vnougo nekriviesni
materam i deci."

Mr. Taggart je edno velko
vöglásenye vesino stero je eto-
"Jasz bár nemíslim i nevör-
jem, ka bi telko esemérnega
piti rédili kak pa nisterni mís-
lijo. Mr. Taggart je esese telko
zamerkao, ka cejli prohibicie
onszki masin trbej projk pre-
delati, ár je vu zdajsnyj formi
nikaj nej vrejden i csi bi nej
sztálo od Policájov ka bi tej
nej tak vörno delali za prohibicie
vu New Yorki, New
York váras bi tak moker bic
kak Atlanti Oceán. Mr. Tag-
gart, kí je odsztooupo z-szvoje
szlüzbe, stero je 8 lejt meo,
je nej daa niksi zrok za od-
sztolejnye.

STRAND

(Pred etim "Diana")
BETHLEHEM, PA.

Lepou predelan Mozi

Spila vecsér od 7. i 9. vörre

KÉDNIISKI PROGRAM

ZDAJ V-PÉTEK
JUNIUSA 3-GA

Szamo eden vecsér

"SZVÉTE GENEVÉVE ZSIVLEJNYE"

Na poprekno zselejnye zdaj
obdrüjjim napréj dámó

JUNIUSA 4-GA

"VIHÉRA PEROUTI"

Pondejlek i Tork:

"DECA KI NEMAO NIKOGA"

Tou tüdi na poprekno zselej-
nye escse ednouk bode spila-
no, ár je doszta lüjdí nej
vidlo.

vszákom poglédi je szamo hvá-
le vrejden. Vu szvojem guesi
nej vu ednom, nego vszidár
vu veesim racsun guesi i nej
szébi, nego szvojem masní i
onim oszvoji díko, kí szo za
tisztim delali."

An Amazing Success

Feen-a-mint

The Chewing LAXATIVE

Chew It Like Chewing Gum

A pleasure to use. Very efficient.
Children love it. No taste but that
of sweet mint. The most popular
laxative because it's a "satisfier."
15c and 25c. Sold by

AMERIKANSZKI SZLOVEN-
COV GLÁSZ szo jedíne szlo-
venszke novine, stere szo náj-
bole razsürjene med Szloven-
cam i po cejloj Ameriki. Záto
szo pa nájbougse novine za
vszákefélé glasuvany,

Garantérano 15 lejt

Bethlehem National Banka

PÉT LEJTNA OBLEJTNICA

vu szvojoj nouvoj zidíni

Ob eto príliku zahválnoszt povejmo násim vlozsnikom i nyih vnougi prijátelom za podpéranye, dobrovolnoszt i za tiszto vküper delavnoszt, od steroga je etapejnezárnicia lehko posztala

Te Nájvéksi Bank vu Bethlehemi

Bank	Vlozsbe	Rezervna Suma
Bethlehem National Bank	\$7,036,473.42	\$8,291,421.56
Naszl. Nájvéksi Bank v-Bethlehami	\$5,787,440.22	\$6,877,954.11

Nasi Ravnajouci Direktorje

szo zebráni z-odloceni trzstveni lüdji, kí gyülejs drzsijo vszaki tork gojdno i

Nasa Exekválivajouca Komiszia

gyülejs má vszaki csetrtek popoldnávi

steri goridáne je szpelávanye paziti i vísnesye pejneze vopousziditi. Ka naj szo vlozsnice zagvüsani i naj kak nájvéksi haszek májo, tej lüdjé pejneze vu gviusne mejszta poszoudijo i vódájo, pa na vszako poszoiilo pazko májo.

1927 márciusa 23-ga nase szlejdnye vópkázanye je eto bilou:

Gotovi pejneze v-banki	\$ 149,066.42
Gotovi pejneze vlozseno v-Philadelphiji i New York banki	78,412.51
Gotovi pejneze vlozseno vu Federal banki v-Philadelphiji	326,234.64
Vszeküper gotovi pejneze	\$ 553,713.59

VLOZSNA SUMMA

United States Liberty Loan Bonds vszefelé	\$ 1,321,663.09
(Vecs vrejdni kak gotovi pejnezi ár od \$3 do \$12. interesa noszijo.)	
Bethlehem várasa Bondi (15 féle vödáne) \$241,735.00	
Federal Land Bank, Drzselszki i drügi vládni bondi 55 féle vödáne	\$643,505.00
Zseleznpouti részvényi 67 rázloesni	\$ 728,580.50
Public Utilities 69 féle kompanijaj	831,540.50
Indusztial részvényi 51 féle kompanijaj	444,624.62
Részvényi, med nyimi Fed. Res. Bank részv. 50,248.20	
Vszeküper	\$ 2,977,665.46

POSZOJILA

141 poszoiil na edno leto mortgage vrejdnoszti 50% vrejdne	\$ 1,117,833.17
429 na vrejdnoszti gori z-táblano	616,877.17
331 poszoiil na bonde i részvénje	401,576.98
1010 " dobrosztanejnym podpískom ..	819,842.31
151 U. S. szoldacska fud. zagvüsana	16,374.00
9 poszoiil od magazinov zagvüsanoszti ..	5,161.83
Vszeküper	\$ 2,977,665.46
Vszeküper gotovi pejneze vlozseno ..	\$ 7,793,275.94
Vszeküper prinasz vlozseni pejneze ..	7,036,473.42

Csi pazlivo poglédnemo té racsune, te sze nam pokázse, ka nasi cesztnícke i direktrije pazlivo noszijo szkrb na tou, ka naj vszigidar povouli gotovi pejneze sztojí krédi i tüdi naj vlozni pejneze bodejo vu gviusni mejsztaj vise kak dvej millio dollárov vu Vláda, Drzselszki Okroglińska i Váraski Bondaj

Vise dvej millio dollárov je vlozeno vu rázloesni Zseleznpotáj, Public Utilities i pri trzstveni kompanijaj, stere sze vsze gviusne vrejdnoszti.

Nasi vóposzogeni trí million dollárov je vsze vu dobro meszto raztálano i vise kak dvej millio je polozseno vu Mortgage, Judgement vekszline i drüge vrejdnoszti.

Nasi vóposzogeni trí million dollárov je vsze vu dobro meszto raztálano i vise kak dvej millio je polozseno vu Mortgage, Judgement vekszline i drüge vrejdnoszti.

BETHLEHEM NATIONAL BANK

THIRD & ADAMS STREETS

Csesztnícke:

- Adam Brinker, ... President
- Charles P. Hoffman ..... Vice-President
- Philip J. Byrne ..... Cashier
- Fred. T. Beckel ..... Asst. Cashier
- Edward F. Fehnel ..... Trust Officer
- Russell C. Mauch ..... Attorney

Ravnitelje:

- Adam Brinker, Jacob Greup,
- Philip J. Byrne, Charles P. Hoffman,
- Samuel L. Caum, Robert Pfeifle,
- Charles E. Drumbor, Walter A. Schrempp,

Egyenként ezek a hivatalnokok és tiszttiszelők önnék szivesen állnak rendelkezésére.

Prejk od Marketa na kükli

Szlüzsbenícke:

- Ambrose J. Walker, Russel F. Brunner,
- Herbert D. Cless, Peter S. Green,
- Patrick F. Byrne, John D. Wehinger,
- Asher S. Kichline, Paul H. Marsteller,
- Alfred Himmelwright, Jr. Merritt R. Mills,
- Fred. C. Rosewarne, John M. Bruno,
- John F. Stein, Kathryn C. Doyle,
- Wilson Miller, Frank H. Pedrick,
- Charles D. Miller, John Ponik.

INO

Trétji Nájvéksi Bank vu Zhodnoj-Pennsylvániji

(zvön Philadelphia)

Bank	Vlozsbe	Rezervna Suma
Allentown National Bank	\$8,763,760.01	\$12,590,017.05
Easton Trust Company	7,500,002.95	9,034,379.55
Bethlehem National Bank	7,036,473.42	\$2,291,421.56

CHRISTMAS SAVING CLUB

Nas Christmas Saving Club je nasztávleni bio 1922 leta i od tiszti mao sze vszigidár povnozsáva. Tou spara nye je trno prípravno i hasznovito nej szamo za vlozse-noga, nego na trzsee tüdi.

Kotrig racsun:

Vlozseni pejnez summa

1922—1097	\$ 27,029.91
1923—1463	51,360.73
1924—1849	76,284.10
1925—2350	104,250.23
1926—2452	111,476.50
1927—2785	?

TRUST DEPARTMENT

Pred pár lejami je právda bila naprávlena, stera je dopüsztíla National Bankom Fiduciary Department, mí szmo tou proszili i tüdi szmo douibili i tak zdaj mámo oblászt bidti kak napríliko:

Executor,
Co-Executor,
Administrator,
Testamentary Trustee,
Co-Trustee,
Guardian of Estates of Infants,
Committee of Property of Incompetents,
Trustee Under Voluntary Trusts.

Etoga hípa mí mámo 67 Tutorszta, stera summa vörzadene \$207,609.33

Gda te seseli testamális réditi, ali kakse drüjgo zavü-pam delo nasztaviti nasi cesztnícke i nas fiskális, ali na z-vasim fiskálisom prípte knam i nasi cesztnícke do na nasi szlüzbo.

Mi Vász scsémo szlüzsti

Ví na check knige seséte pejneze polozsiti
Ví na interes pejneze seséte dati
Ví seséte safe kiste vzeti
Ví seséte hram kipiti
Ví seséte vrejdne papére kipiti
Ví tiszte seséte odati
Ví seséte pejneze poszlati vu sterikoli
váras ali ország
Ví seséte vase pejneze notri szkollektati
od koga koli.

**AMERIKANSZKI
GOTOVIPENEZ
DOLÁRE**

plácsamo vő tam prejk vu steromkoli várasí ali vészi, brezi dolipotégnynenoszti, posti ali pa po telegráfí.

SIFKÁRTE odávamo na stero koli linijo, za právo cejno.

ZÁ VLOZSBE 4-ti percent interesa placšejemo.

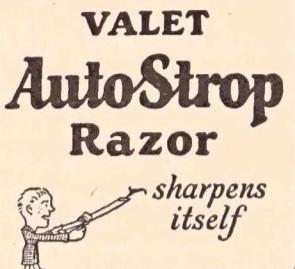
KISS EMIL Bankhizsa
Fourth Ave. at 9th Street
New York

Plácsajte naprej na:
"Amerikanszki Szlovencov
Glász"

SZLOVENCI!

Gda de vám potrejno na pohistvo, káhle ali kakoli pri hrámi, príde k **Miller Bácsi** ji ali pa telefonerajte na eto numero 3609 pri nyem je vsze trno fál.

L. MILLER
723 E. 4th STREET
Bethlehem, Pa.

ANTON WOLST

Real Estate, Insurance i Notary Public kancelaja
815 E. 4th STREET, BETHLEHEM, PA.
Phone 3486

Zavüpnik: BALOGH ISTVÁN

Hrame kúpjemo i odávamo, tak rávno farme i bázne fundóse.

Prinász, lehko notri menite hram za farmo ali farmo za hram. Vsze potrejno píszaló pravdenszko i praviesno oprávimo. Ognyá i auto szekolácié agentsszvto.

Obrnité sze zvüpaznosztov knam, stero je v Bethlehemi nájsztarejsa i nájbole pripoznana kancelaja. Mortgage na hrame ali farme szprávimo. Réndo i prijaznívo vóobszlüzsávanye. Tanács ksenki:

JOHN KOUSZ
SZLOVENSZKI KONTRAKTOR

Zgotávlam vszefelé nouvo i sztáro tislarzko, rídárszko i pleszterszko delo. — Csi ináte tákse delo dajte meni znati i jasz vam dam réndo cejno. na tou delo.

1035 MECHANIC ST., BETHLEHEM, PA.
Telephone 227-R-1

JOE CHAH

MOSKI I ZSENSZKI SZABOU

Nouve gvanje delam za \$25.00 i vise
Popravék, pejglanye i pucanye za trno primejno
cejno.

Telephone: Granger 2134-W

2446 St. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Telefonje { 591
1032-J
2451-R

Regisztréran
Plumberje

THOS. B. BRIODY, Jr.
Plumbing & Heating

324 TAYLOR STREET, BETHLEHEM, PA.

Trno sze nam dopádne ka mámo zadovolne kósztimere, tej szo nasi nájbougsi glasüvájouesi.

Nase delo i blago je popolnom Garantéano.

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House

VREJDNOSZT \$8,000,000
Kapitális i vecsina \$800,000

Bethlehem National Bank

THIRD AND ADAMS STREET
Odprejto v-Szoboto pd 7 do 9.

NOUVI FORD AUTO-MOBILJE BODEJO

Detroitska Ford-fabrika je glásený dala vő, vu sterom naznánya, ka zdajsyne Ford autoje za 90 dní popolnom szpremení.

Detroitske Ford automobil fabrike voditelszvo je officiálno notri zgálszilo, ka meszto zdajsyne Ford automobilov za devétdeszt dní szploj nouve szisztemé masíne prineszé na market, steri do — kakda Henry Ford právi — popolnom nouve mujstre masíne boideo i med fál masínam nej szamo nájlepsi, nego edno pout nájfalejsi masíne bodejo.

Na nouvom masíni nájbole znamenito szpremenyvanye tou bode, ka ga na troujo naprej idouco nágloszt naprávijo.

Henry Ford je z-szpreminyavanyom prikapeseno szledéese povedo:

— Nej he isztina tisztia glász, ka zavolo nouvi masínov rédjena doli zapréim fabriko. Zaprva szem szi bár tak miszlo, ka mo prisiljeni na tou, aii potom szem záto itak prevido, ka nemrem doli djáti z-dela 75,000 lüjdi i preminyavanye szem tak zraesunao vő, ka vszékvíper szamo 25,000 lüjdi

osztáne brezi dela i tisztia do szi tüdi szamo jedíno eden keden pocsívali. Na té keden je záto potrejno, ka naj zdajsyne masíne i mujstre vópremennimo, ali ton z-táksó moesjou oprávimo, ka nasi delavei naj nika nezgibíjó.

Prouti Ford-fabriki szo vu zádnyivi dvej lejti isztinszko boj zacsnole drújge fabrike i ednáko szo prisílile Forda na tou, ka naj konkurrencio zdaj zse z-popolnov moesjou gorivzem. Ford je zse zdaj vózglászo, ka osztáne pouleg szvoji sztári vidmov i vszigidár falej dá automobile, kak stokoli drújgi.

Ocisividno je zdaj zse, ka vu automobilskoj industriji neszmerni boj bode i tou je tüdi ocsividno, ka z-toga boja Ford príde vó obládno, gvinajoues. Prouti velkoj konkurencií Ford-fabrika esce zdaj tüdi 8000 autojov naprávi na dén, ali tá vnozsina sze esese bole povéksa, ár je gyűsno, ka do nouve Forde trno kúpüváli.

NA ODAJO

Malo nücano pohístvo kúpüjem i odávam. Přidte ali telefonejrajte 3105. DAVID F. REIS, 24 W. 3rd St. BETHLEHEM, PA. Strte dveri od Ross Store. Odprejto vecsér.

Vö szo zapovedali eden "diplome mlin"

Jefferson City, No., june 1. Missouriska visisa szodnija je zrendelüvala, ka naj vózapovoje z-drzséle St. Louis-ko "St. Louis College od Physicians and Surgeons" iména dok tore osznávlajoueso násztavo, ár sze je notri poszverociso od nyé, ka za dobre pejneze dipomé vózává. Persze ka tákxi "doktorje" na vekivecen posinek szprávajo szvoje páciens se.

Zdaj szi lehko kúpite na LEHKO DOLIPLACSVANYE

Gyémánt pesztanke, zláte vöré, zsenzke na rókou vöré práve elgin vöré za moske, za jejszvino szrebrno skér, stero je vsze garanterano. Na sztejno vöré, goszli, lesce itd.

M. FINKELSTEIN
319½ E. THIRD STREET
ETHLEHEM, PA.

— Odprejto po vecseráj

Zavüpavnicke

"Amerikanszki Szlovencov Glász" Reditelszvo, szpostenym naznáye dá estejocsim, ka, ki szi té szlovenszke novine scses zapovedati, naj szi je szamo pri nasi "Zavüpavnikaj" zapovej i naprej plácsa. Áli ki bi je Zavüpavnikom nej mogoci bio plácsati, on naj nám notri posle vu Reditelszvo.

Opominamo nase szlovence, naj vszigidár proszijo odpiszek (nyugto) od onoga steromi za té szlovenszke novine plácsate i poglednje csi na tisztom odpiszki steroga dobite bode tej novin imé: "Amerikanszki Szlovencov Glász". Csi bi pa na tom odpiszki toga iména nej bilo, tak te odnász novin tüdi nemrete csatati, ár mi tákse vu znáne nevzémemo, stero mi niti naznáne nedobimo. Mi szamo onim poslem novine i nyim nyigovo plácsano sumo vu réd zememo, ki do meli tákse odpiszke pokázati, steri szo od Amerikanszki Szlovencov, Glász novin szhájajosci.

Amerikanszki Szlovencov Glász novin Zavüpavnikov iména:

Bethlehem, Pa.
Gergár Péter
Kutós István

Pittsburgh, Pa.
Markos István

Bridgeport, Conn.
Mike Benko
272 Spruce Street,
Newark, N. J.
Pocsics István

Allentown, Pa.
Kozell József
521 Jute Street

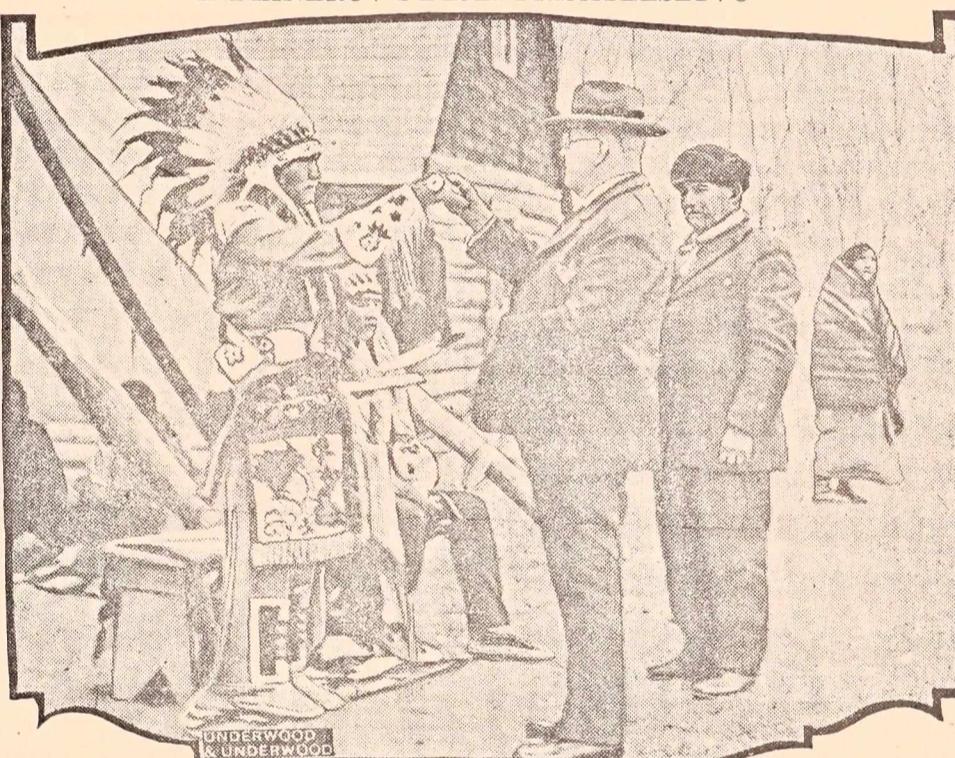
New Brunswick, N. J.
Joseph Doncesecz
254 Hamilton Street

Palmerton, Pa.
Doncesecz Jozsef

Elizabeth, N. J.
John Mihalich
352 Porth Ave.

Chicago, Ill.
Mike Novák
1913 W. 13th Street
Balazs Mihály
Steelton, Pa.
Stephen Grábar
540 So. 4th Street
Cleveland, Ohio.
Mr. Anton Chrnko
4520 Finn Avenue

Plácsajte naprej na nase novine, csi szte zaosztányeni!

Sztáro prijátelszvo med indiáncami i bejlimi sze je páli pokrepalo, Tendoy i Cari R. Gray, Pacific Railway president szta mér zvészala. Na kejpi sze vídi mér zvészanya ceremonia.

— 20 —

Po nyem! Trbě je szpoklati!

Na kükli "Medve" zvánoj vilici sze je te veliki Ciribusz sloszarszki legény tüdi zdrüszo z-ínasi i na csele je sztano.

Notri je trbě okrózsiti, — právi — escse dnesz mo diákov meszó jeli.

Potom je pa gori raztálao csuporo.

— Te eden tál bězsi za nyimi po Strkovoj vilici, te drújgi drápli za nyimi vdiljek po kalárie sikátori, da prednyé príde. Sztiszka vajte je decski! Jasz pa z-étim oscésekem po "préclin vilici" bezsim doli, da je v-tisztia kraj prevrném.

Brezi oszlobodjénya szva notri bilá zagrajeniva. Fudajócs szva bězsala, frisek sznég sze je vsze kadio za nama.

— Ka bode zdaj? — Pítam Palia.

— Bujejo náj. Nama li szamo csüda zná pomocst, ali pa csi bi sze z-ednov rótov diákni najsla, teda sze v-boj püsztim z-ínasmi.

Zse sze je nablüzi csüla preganesarov láarma.

Po zavrzseni vilicaj je malo lüdi hodilo. Nisterna sztára babica je stankala z-leszenimi topánki na zbozsnøj, braszklavoj kamenoj vilici. Diáki je ni héra — ni glásza né biló, ali, kak szva k-ednoj velikoj zsutoj hizsi prisla, stera je z-szvojim naprépuscenim cselom zakrila duge szlöke Strkove vilice na eden dugi

ostariji, jeli je kocsis v-dobro meszto szkla szerszambo i csi je nakrmo konye?

Vóné sze je jezero féle lópoga glédati ponújalo. Rávno je fasenek bio i táksegá hípa v-Selmeczi ozsivéjo indasnye nemske návade. Maskarátje szo hodili povilicaj z-omurním sztopáji. Bajcarszki i logárszki diácke tüdi zdaj zbesnyávajo. Na eden dén sze szvétá réd preobrné. K "zlátomi lompasi" zvána kávnica vsze zoní od zisívoga zsrabolénya. Prék céloga leta je szlüzbenica bila prvoga leta, "fuchsa", toga strtoga leta, toga "veterána" steri je pôleg nájbgése vôle lehko tam troso tá szvoje zbozsnó volo. Dnesz na eden dén je vsze preobryeno. "Fuchs" je gospôd i "veterán", szluga. Ali tüdi zadoszta nazáj plácsa vsze, ka je prék cseresz leta pretrpo. Csihi-udri ga telélejlo fuchsi veteráne i od zíjjajócse vnozsine hototanya szprevájani — v-küpzbite, v-razcsejszanom gvanti je vó tiszskajo i szúnyávajo z-kávnice.

Premenyávali szo sze eden za drújgim pi-szani kék vilice. Eden Nacko (vsze Selmen-cáre tak zovéjo Nacko) sze med glasznim juvkom premetáva. kláti, po vilici i z-punog grla tróbi, brúli, kuca, z-zamuknyenim glászom:

— Z-póti, ár de szmrti szin, koga z-botom doszégnem!

LEJPE KORINE POTREBUJETE?
Jesztejo prinasz vszefelé nájlepse korine z-steri szi lehko preberete i na zselejnye vám je domou pripelamo
Lejpi dár za vszakó príliko SZO LEJPE KORINE!

T. M. HOGAN
KORINAR
331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 3209

FRÁSZ PÉTER
poprejkno poznáni szlovenec
vász výobslüzsí, gda príde

NOLAN-CONCILIO
ZSELEZNÝ BAOTO

Trzsimo vszefelé szemen za ogradeseke, lopate, grable i vszakó skej, stera je vu ogradesekei potrejna.

Z-sztároga krája motike itd.

— Primejrna Cejna —

Nolan-Concilio
HARDWARE COMPANY
232 E. 3rd Street, Beth., Pa.
Telephone 3094

JOHN NOVÁK SZLOVENSZKI KONTRAKTOR

Gorivzeme vszefelé zidárszko i tislarszko delo, popravek i nouve hrame delanye. Stere szi lehko tak dátte napraviti kak de sze vam vidlo. Csi scséte nouvi hram delati, ali csi popravek máte, proszite nye-govo cejno.

Zdjaj sze trno fajne drva dobijo prinyem i falej kak gde koli indri.

811 Bastian St. Phone 658-R Bethlehem, Pa.

Phone 1542

Zdjaj Je Vrejmen

ravno prípravno i cejne sze nisrike csi zdaj zapovete

KRIZS

delanye za vase pokojne i prinasz tou nájbougse delo lehko dobíte, ár nájmodernejse manu notri szprávleno naso delavnicu.

P. C. WEIL I SIN
222 W. UNION STREET, BETHLEHEM, PA.

— 18 —

— No té je pacs globoko pogledno v-kupico — právim Pali-i.

— Niti je nê visto. Nê ka bi li edno kaplo szpio. Szamo kázse pijanca, ár je tô tü divat i Nackoi postenyé szprávi pred tüvárismi i de-klinami.

Nevolni Nackojje, sze uprav zsalüvanya vréndne podobe! V-bajcay od zbozsnoga zráka povehnyeni, betezsaszt i szlaboga zrásza. Zse sze sze tak narôdili. Nacko 3 lêta céca, v-sesztem leti zse kadí i v-szédmom leti proba hoditi, v-sesznájszetom sze ozseni i nôve Nacke plodi, v-oszemdvajszetom leti sztaroszti merjé, klepács, sörc, lampas i pipo osztan-kom nihá v-herbijo. Zlát nevoláke vesiní tüdi. V-Selmenci je lezsi sztô metrov zlata náidti, kak ednoga novicosa, steri bi vojákov mero doszéngno.

Privzem tom je pa Selmec te eden náj rázločnési váras na szvéti, naimre etak v-zimskom vrémeni. Sznég vu málom nídnom mehovje sznêzsi, vilice i peski prêkhodniki sze pogojdnaj szkliszki. Na bregáj i bregôv sztránanaj sztojécsi prebiváci sze ovak nemogôsci na doj vdôla kotli bodôsci plac prídti, ka szi edna batrívna düsa, bojdi szi mozski, ali zsenszka, na sôpo széde, prekrízsi sze i vu Bozsem iméni sze doli püszti. Tô je Bogme malo nevarna csujszkanca, Gori je pa rávno nemogôcse

Razpetjena pravica

Ednomi Liberty, vu Missouri drzeli bodousemi college-i je nejdávno 100,000 dollárov dařuvaeden vu Kansas City-i zivoucesi bizniski eslovek. Dařuvnik je z-onim vörzézanyom púšto prejk tou velko summo pejnez college-a voditelszty, ka szamo táksi vucenécke naj bodejo obdarúvaní z-té summe, kí sze biblijo vu fundamentáliskom razmeyni vesíjo, tou je vu onom tolmacsenyi i razkládanyi, stero je na nepozábno Daytonisko opiesno tozso lou zrok i steroga tolmacsenya vernickie neszmíleni boj nadaljávajo prouti amerikanskim szlobodním násztavam, prouti szlobodnej rejesi i oszobnoj szlobosesini. Darüvnik nadrouvni raztolmaesi biblije fundamentalisko razloszenye, stero college poetom toga vesiti more, csi pejneze obdrzsatise.

Kajstécs prineszé znanoszteno ziszkávanyé, kakkoli sze premeníj vadluvánsko ogvusanye, tisztó more vesiti college poetom toga, stero fundamentaliske zdaj naprejpísejo, steromi ogvusanyi je té kansas cityszki eslovek eden bigoten, kmiesen zasztopnik.

Cslovecsa znanoszt, od szvejta sztvorjejnya valon znanoszt sze lehko szprenemí, ali

Liberty college od toga nede szmeo znánya vzeti, ár znanoszti té szpomínani, vu szoma reesi pláses obleesen "patrou-nus" tou nesese.

Jeli more doszegnoti bole szaloszen sors edno osznávلاjoues násztavo? Nej je tou zna menito, ka csi je vadluvanya, ali matematike, ali kémije vese nyé zepnyeno. Cio i nászhaj je pri vszakom jedinom rávnog tisztí.

Nego tou je nájbole grozno i sztrzno ino neogibno nászdüvany, ka osi univerzítetje i kollegiumje szamo tak prídejo k-obdarúvanyi, ka do dariüvni ka oszobno ogvusanye vesili, te szvojemi pozványi vecs nebodo prípravni i szvoja vráta lehko kcoj tüdi zapréjo.

Rávno tak je neverjétno edno soulo na tou prisziliti, ka naj verevadltivanya szamo edne sztráni razlászanye vesí, kakda je nemogouese kebzivati, ka naj szamo na príliko Einsteinovo teorio vesíjo vu fiziki i vsze ove drújge fiziesne teorie naj vörzapréjo.

Nema bívostí pravice edna

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik : Markos István

Tel. Cedar 3584-M

N. S. Pittsburgh, Pa.

940 Vista Street,

JOHN WALLETZ
810 CHESTNUT ST.
N. S. PITTSBURGH, PA

SZLOVENSZKI MESZAR

Frisko i Okajeno Meszou

vu vszakom vrejmeni

lehko kúpite.

Tüdi vsze groszerszko blago

F. N. HOFFSTOT, Szednik

GEORGE G. SCHMIDT, Penenik

T. W. FRIEND, Podszednik

H. J. C. BREKER, Podpenenik

Penenik Vájanoszt \$200.000.00

Cejlo Imánye \$350.000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street

Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobijo z-Árendé

4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

Telephone Cedar 9163 .

JOE'S HOTEL

Primeni dobíte vszigidár vszefelé dobro jejszvino ino pitvino. Tüdi lejpe hizse mam za vodati Gda te na tou potrejbi prídte k-mení i jasz vász posteno výobslüsim.

JOSEPH GOJTA N, lasztnik.
817 Chestnut Street, N. S. Pittsburgh, Pa.

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenszki novin!

GDA DE VAM POTREJBCSINA NA POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmení i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejno.

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.
Phone Cedar: 5752-W

Vszefelé Rádio-je prinesz dobíte za nisziko cejno.

ILLINOIS WATCH CASE CO.

Primeni dobite ráj bokse blago za rédno cejno. Pridite vu

S. MALLIN, Vörarszko bauto.

729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Telefon Cedar 9529

Vszigidár dobro i rédno bodete výobslüseni, ci prídete vu moj Hotel, ár primeni dobíte tou náj boukso blago za nájrednejo cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásztnik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

PODPÉRAJTE tiszte store, steri glasüjejo v-nasi novinaj

Velko Prebéranye Na Szprotolejsnyem Blági

Nase Szprotolejsnye blago szmo zse notri doublí. Za moske i pojbe Gvant je krédi i csáka na vász gda prídete ino ga poglédnete.

MOSKI GVANTI
POJBOV GVANTI
KOLAPOSJE
HOLSZTIKE
SZRAKICE

Dájte nam príliko naj vász lehko výobslüsvámo.

Joseph Patz

"MOSKOV i POJBOV BAOTA"

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Prineszte eto glasenyé notri knám i dobíte dupliske Trading Stempeline

— 19 —

prídti, tak da v-zími v-ledenom vrémeni indasnya nomádna szlobodesina kraluje v-zréberni i brezsni hízsaj. Právde rôka tá neszégné, csi káksi terminus jeszte, je zniesen, csi stoj vmerjé, ga nepokopajo, v-skryno ga zabítoga do szprotoléjtja tá szráníjo.

Nigda je góssto naszeljeni, csrszti váras bio. Hej, gda je escse ta lepa osznávlajécsa cvetécsa Rösel Barbára tam plézsala, zapraválszo zisvélva vu nôvoga gráda presztoraj, te je escse doszta zlata bilô odszpod, doszta lüjdi odzgoraj. Ali z-zlátom sze i lüdjé pomenkali, sztári, indasnyi hrami, steri sze naprê na tri stoke pozdignyeni, odzajaj pa ponevádom z-sztröhov k-bregá zréberji priteknyeni bilí, sze brez sztancsarov. (Ti nisteri dugi presztorov céle redí za prékpotüvanye núcajo lüdjé.) Sztancsarje sze tüdi celô na szíromastvo prisli. Szrecsa, ka sze bigotni pápinci. Li szamo z-tém vadluványem sze mogôcsi prezisveti — ár je doszta posztni dnévor v-nyem.

Kak tak povilici klantivava, Pali sze je pri kámre zidíni z-ednim sujszterszkom inasm szvado i z-pufkao ga je povôli; inas je örgyajócs bêzsao vdlilek po "Strkovoj vilici" gori je zlármao pekovszke i tislarszke inase, diákov zmoszne neprijátele. Preci sze zácsali nabérati. Zbit inas je hênyao trôbiti i nazaj sze je povrno.